

Συνέντευξη του Τάκη Παρνασσά στην εφημερίδα των Καλαμών «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ»

Δημοσιογράφος: Γιώργος Καράμπελας
Ημερομηνία: 17.05. 2004

ΜΕΣΣΗΝΙΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ

Όνομα στα έπιπλα εξωτερικών χώρων και
Άνθρωπος ρομαντικός, γεμάτος χιούμορ

Μεγάλωσε δουλεύοντας στ' αμπέλια πλάι στο παλάτι του ξακουστού βασιλιά Νέστορα, ανασαίνοντας το μεγαλείο της αρχαίας ιστορίας κι αγναντεύοντας το απέραντο γαλάζιο της Μεσογείου. Μαθητής ακόμη υπεύθυνος θεατρικής ομάδας του ΕΑΜ, γινόταν σπορέας του γέλιου και της ελπίδας μέχρι να 'ρθει ο εφιάλης του Εμφυλίου. Ζώντας από παιδί την αγωνία, τη φτώχεια και το μόχθο των ανθρώπων της υπαίθρου, αγωνιστής κι ο ίδιος, άξιος μαχητής και τι δεν πέρασε μέχρι μια αγγελία ν' ανοίξει τις «μεγάλες πόρτες». Μια ζωή που μοιάζει με μυθιστόρημα. Κι ένας άνθρωπος που παρά τα 78 του χρόνια σφύζει από ζωντάνια και χιούμορ συνεχίζοντας να γράφει ασταμάτητα σκετς και στίχους σκωπτικούς.

Ανήκοντας στη σπάνια κατηγορία ανθρώπων σήμερα που απολαμβάνουν τη ζωή ανέμελα, παρά τις δυσκολίες της και την αρνητική πλευρά της, σαν σχολική εκδρομή, ο επιτυχημένος επιχειρηματίας Παναγιώτης Παρνασσάς γεννήθηκε το 1927 στο Αμπελόφυτο (Αγορέλιτσα) Τριφυλίας. Μεγαλύτερος από τα πέντε αγόρια και τη μία κόρη του βιοπαλαιστή αγρότη και οινεμπόρου Νίκου Παρνασσά, περιτριγυρισμένος από ελιές και πλούσιους αμπελώνες, όπως αποτυπώνεται και στο όνομα του χωριού του, τράφηκε και ανδρώθηκε από την πανάρχαια τροφή των Ελλήνων, τις δδυσκολίες και τη φτώχεια, και μεθώντας με το κρασί της δημιουργίας, έχτισε τη ζωή του με γέλιο, θετική σκέψη και ομορφιά.

Μετά τις τέσσερις τάξεις του δημοτικού πήγε στο δτάξιο τότε Γυμνάσιο Πύλου οικότροφος σε συγχωριανό του, ώσπου ξέσπασε ο πόλεμος. Ήταν καλός και δραστήριος μαθητής και τα χρόνια της Κατοχής, το ΕΑΜ τον όρισε υπεύθυνο για την πολιτιστική δραστηριότητα στο Αμπελόφυτο. Η θεατρική του ομάδα με τη συμμετοχή του βετεράνου σήμερα ηλεκτρονικού ηχητικών συστημάτων Τάσου Φουσέκη, του αγρότη Νίκου Κυριακόπουλου και του αείμνηστου δασκάλου Σιδέρη Χριστόπουλου, ανέβασε αξιόλογα κοινωνικά έργα κι έδωσε πολλές επιτυχημένες παραστάσεις στην ευρύτερη περιοχή της Τριφυλίας και της Πυλίας.

«Η κατάσταση στην ύπαιθρο εκείνα τα χρόνια της Κατοχής», θυμάται ο Παναγιώτης Παρνασσάς, «ήταν εφιαλτική. Φτώχεια, δυστυχία, αφραγκία

και σκληρός αγώνας για να σωθεί κάθε φορά η σοδειά. Το μοναδικό σακάκι του πατέρα μου βρεχόταν κάθε Αύγουστο για να σώσει όση σταφίδα χωρούσε κάτω στο αλώνι». Αυτούς τους δυστυχημένους ανθρώπους προσπαθούσε να γλυκάνει κάθε βράδυ με τη θεατρική του ομάδα παίρνοντας συνάμα τα ωραιότερα μαθήματα στο πανεπιστήμιο της ζωής. Τόσο δυνατή ήταν εκείνη η εμπειρία που δεν ξέχασε ποτέ όσα είπε για καλωσόρισμα στην πρεμιέρα του θεατρικού έργου «Ο Καραγκιόζης» του Συνοδινού. Χαρακτηριστικό δείγμα γραφής, αλλά και ολοζώντανη εικόνα από ταινία εποχής, σίγουρα θα επαναφέρει απ' τη μνήμη στιγμές από τα λίγα ευχάριστα της Κατοχής:

«Φίλοι μου καλησπέρα. Και κάνετε πολύ καλά που ήρθατε εδώ πέρα. Μαζί μας θα περάσετε ευχάριστα δύο ώρες. Τις έγνοιες θα ξεχάσετε και της ζωής τις μπόρες. Δώστε σε μας τη σκέψη σας μαζί και την καρδιά σας. Ξεχάστε απόψε αν έχετε μια λάκκα από παιδιά. Ξεχάστε κονάκι, χτήματα, τ' άλογα, τα μαρτίνια. Ξεχάστε αν η τσέπη σας έχει μεγάλη γκίνια. Κι ελάτε στο καράβι μας που κιόλας έκανε φτερά, να πάμε για το πέλαγος που λέγεται χαρά. Και για να μας ενθαρρύνετε στα πρώτα μας βήματα, να σπάσουνε τα χέρια σας από τα χειροκροτήματα. Κανείς μη μείνει αδιάφορος, με χέρια σταυρωμένα. Κι εμπρός λοιπόν, τι κάθεστε, βαράτε από μένα».

Έφυγαν όμως κάποτε οι Γερμανοϊταλοί εισβολείς, τέλειωσαν και οι εξετάσεις των κατατρεγμένων μαθητών της εποχής στ' αμπέλια και τους ελαιώνες, αλλά ακολούθησε η λαίλαπα του Εμφυλίου. Στα γεγονότα των Γαργαλιάνων ο Παναγιώτης Παρνασσάς ήταν παρών ακολουθώντας κατά πόδας το πολύτιμο επιστρατευμένο άλογο της οικογένειας. Κάποιος ρώτησε εκεί «ποιος λέει καλά ποιήματα» κι ένας συγχωριανός του είπε «ο Τάκης». Του έδωσαν λοιπόν ένα χωνί κι ήταν αυτός που διάβασε την ανακοίνωση του Άρη Βελουχιώτη ψηλά από το καμπαναριό του Αγίου Σπυριδώνα.

Ανεβαίνοντας όμως στην αρχή της σκάλας έγινε αυτόπτης μάρτυρας μιας εφιαλτικής σφαγής κι αργότερα είδε μπροστά στα έντρομα μάτια του την τριπλή απόπειρα εκτέλεσης του συγχωριανού του Θόδωρου Κωστόπουλου. Τρεις φορές πάτησε ο δήμιος τη σκανδάλη. Τρεις φορές ακούστηκε μια κραυγή γεμάτη με την αγωνία του θανάτου. Το όπλο για καλή του τύχη έπαθε αφλογιστία και του χαρίστηκε η ζωή, αλλά ο τρόμος του μελλοθανάτου τραυμάτισε την εφηβική ψυχή του.

Όπως λίγο αργότερα πριν τα γεγονότα στην Πύλο, όταν αρρώστησε και φεύγοντας μέσα στους βάλτους της Γιάλοβας με τον Ψαρή του άκουσε μέσα στα άγρια μεσάνυχτα πολύ κοντά του τα ουρλιαχτά δεκάδων πεινασμένων τσακαλιών. «Έχετε δει τους καουμπόηδες, λέει γελώντας, πώς από την ουρά ανεβαίνουν μ' ένα σάλτο στη ράχη του αλόγου; Έτσι έκανα κι εγώ, στο άκουσμα των τσακαλιών για να γλυτώσω. Μια βδομάδα πεταγόμουν στον ύπνο μου από τους φρικιαστικούς εφιάλτες. Όλα αυτά

και πολλά ακόμη με τραυμάτισαν, γι' αυτό κι έκτοτε έμεινα ελεύθερος κι ανεξάρτητος μακριά από κομματικές σκοπιμότητες».

Το καλοκαίρι του 1946 πήρε κι αυτός το δρόμο της Αθήνας ακολουθώντας το τεράστιο κύμα αστυφιλίας που ήταν αποτέλεσμα της φτώχειας και των ασίγαστων πολιτικών παθών. Έδωσε εξετάσεις στην Ανωτάτη Εμπορική, αλλά καθώς το προηγούμενο βράδυ αντί για διάβασμα προτίμησε να πάει στο Εθνικό Θέατρο, απέτυχε παταγωδώς, όπως λέει χαρακτηριστικά. Έτσι κατέληξε στην Ανωτέρα Σχολή Βιομηχανικών Σπουδών, πρόδρομο του Οικονομικού Πανεπιστημίου Πειραιά, που είχε ιδρύσει ο ΣΕΒ. Την επόμενη χρονιά, δυσαρεστημένος που η ταυτότητα της σχολής του δεν του έδινε δικαίωμα ελεύθερας εισόδου στο Εθνικό Θέατρο, ξαναδοκίμασε καταφέροντας να περάσει εικοστός στην ΑΣΟΕΕ.

Μετά από ένα σύντομο διάλειμμα στο Στρατό, όπου υπηρέτησε ως αξιωματικός του μηχανικού, με το τέλος του Εμφυλίου, ξαναγύρισε στις σπουδές του κάνοντας συνάμα διάφορες ευκαιριακές δουλειές. Ενώ όμως χρωστούσε κάτι λίγα μαθήματα για να πάρει το πτυχίο, η επιταγή που ερχόταν από το χωριό κόπηκε στη μέση. Έτσι πήγε μια μέρα στα «Νέα» κι έβαλε σε πλαίσιο μάλιστα, την παρακάτω, ομολογουμένως ξεχωριστή, αγγελία:

«Με κουράζει η ανεργία και θέλω να δουλέψω για να νιώσω ξεκούραστος. Όμως σ' αυτό το οξύμωρο κλείνεται η ανησυχία ενός νέου παιδιού που θέλει να βρει το δρόμο του και να κάνει καριέρα».

Η πρωτότυπη αγγελία όχι μόνο του άνοιξε το δρόμο της ζωής, αλλά έγινε και χρονογράφημα στις εφημερίδες της εποχής. Ο γνωστός τότε χρονογράφος «Αθηναίος» μάλιστα, τον ειρωνεύθηκε σφόδρα στην «Καθημερινή» γράφοντας μεταξύ άλλων: «Φανταστείτε πώς θα νιώθει αυτός ο παράξενος νέος όταν αρχίσει να εργάζεται». Αντίθετα, εκείνος αισθανόταν μια χαρά όταν μέσω της αγγελίας γνωρίστηκε με τον πασίγνωστο τότε Κωνσταντινοπολίτη μεγαλέμπορο Ροβινσώνα Πετρίδη που έκανε εξαγωγές κολοφωνίου και τερεβινθελαίου (νέφτι) σε μεγάλα εργοστάσια της Λατινικής Αμερικής για την επεξεργασία δερμάτων. Κοσμοπολίτης και τετραπέρατος επιχειρηματίας έπαιρνε την προσωπική του Ντακότα για να πετάξει από την Αθήνα μέχρι το Μοντεβιδέο, όταν ακόμη ένα τέτοιο εγχείρημα προϋπόθετε ότι για να αποφασίσεις να πετάξεις και μάλιστα σ' ένα τόσο μακρινό υπερατλαντικό ταξίδι, έπρεπε να 'χεις τουλάχιστον τη διαθήκη σου...

Μετά το πρώτο ραντεβού εργασίας, αποχαιρετώντας τον, ο Πετρίδης του είπε: «Έλα παιδί μου από αύριο να ξεκουραστείς» κι από τότε ο Παναγιώτης Παρνασσάς, πάνω από πενήντα χρόνια «εργάζεται ξεκουραζόμενος». Ωστόσο δεν του πήγαινε το κολοφώνιο και το τερεβινθέλαιο, κι όταν έξι μήνα αργότερα, ξαναχτύπησε το τηλέφωνο του σπιτονοικοκύρη «έπιασε την καλή».

Ένα ζευγάρι Ελληνοαμερικανών νέων που έμεναν στην οδό Μαυρομματαίων, τον πιο αριστοκρατικό δρόμο τότε της Αθήνας, είχε κρατήσει την εντυπωσιακή αγγελία. Έφερναν πρώτοι το PVC στην Ελλάδα, αυτό που ο κόσμος αποκαλούσε νάιλον κι ο Παναγιώτης που ακουμπούσε κι έβλεπε για πρώτη φορά στη ζωή του πλαστικό, προσελήφθη ως πωλητής. Δεν τα πήγαινε όμως καλά κι ήταν πάντα τελευταίος στις πωλήσεις.

Το 1954 με 30.000 δρχ. που του έδωσε ο πατέρας του αγόρασε τις πρώτες ραπτομηχανές, άρχισε να κατασκευάζει κυρίως πλαστικά τραπεζομάνηλα και κουρτίνες, ενώ συνεταιρίστηκε με δύο ακόμη φίλους του για να στηθεί η Prima Nylon ΟΕ, Παρνασσάς – Χέλμης – Καρατζάς. Δύο χρόνια αργότερα, συνεργάζεται με τον αδελφό του Βασίλη και ιδρύεται η «Αφοί Παρνασσά ΟΕ», που ασχολείται με πλαστικά δάπεδα, κουρτίνες, τραπεζομάνηλα κ.λπ. Σε ένα ταξίδι στη Γερμανία ανακαλύπτει την ανακλινόμενη ξαπλώστρα-καρέκλα που ήταν πλεγμένη με πλαστικό κι έκτοτε μέσω αυτού πλημμύρισε για δεκαετίες η ελληνική αγορά. Αυτή η καρέκλα που χρησιμοποιήθηκε κατά κόρον από οδηγούς αυτοκινήτων, αλλά και σε μαζικούς χώρους, στάθηκε αιτία να εξαπλωθεί η δραστηριότητα της εταιρείας στα έπιπλα εξωτερικών χώρων.

Σήμερα η οικογένεια Παρνασσά διαθέτει τρεις εταιρείες. Η «Αφοί Παρνασσά ΑΕ», από μετατροπή το 1989 της παλιάς Ο.Ε. που για χρόνια έγινε γνωστή στην οδό Ερμού 87-89 στο Μοναστηράκι, με τη συμμετοχή των αδελφών Παναγιώτη και Διονύση Παρνασσά, ασχολείται με την εμπορία επίπλων εξωτερικών χώρων και την εκμετάλλευση ενός επταώροφου κτηρίου στη Λ. Συγγρού 360, που είναι μισθωμένο στη Eurobank. Η «Παρνασσας Επενδύσεων ΑΕ» στην οποία συμμετέχουν η πρώτη εταιρεία με την κόρη του Παναγιώτη, Φωτεινή Παρνασσά, ιδρύθηκε το Δεκέμβριο του 2003 και συνεκμεταλλεύεται το κτήριο της Λ. Συγγρού, με προοπτικές επενδύσεων σε ακίνητα. Τέλος, η «Β. Παρνασσάς και Σία ΟΕ», ιδρύθηκε το 1990, εδρεύει στην οδό Πανεπιστημίου 42 και ασχολείται με την εμπορία ειδών οικιακής χρήσεως και δώρων.

Στη μεγάλη έκθεση της «Αφοί Παρνασσά ΑΕ» στη Λ. Συγγρού 260, μπορεί κανείς να βρει μια πλούσια συλλογή ξύλινων, μεταλλικών και πλαστικών επίπλων εξωτερικών χώρων υψηλής ποιότητας και προδιαγραφών εισαγόμενων κυρίως από γνωστούς οίκους της Σουηδίας, της Ιταλίας, της Κίνας και της Γερμανίας. Ξεκινώντας από πολυθρόνες, τραπέζια, ξαπλώστρες, κούνιες, ομπρέλες, κιόσκια, μαξιλάρια και φτάνοντας μέχρι εξοπλισμούς σπιτιών, εστιατορίων, ξενοδοχείων και πλοίων, η εταιρεία διαθέτει σήμερα ένα από τα καλύτερα ονόματα της αγοράς.

Έχοντας θητεύσει οκτώ χρόνια πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου των εν Αθήναις Αμπελοφυτιανών, σε μια περίοδο που έγιναν τόσα πολλά σε ένα τόσο μικρό χωριό, απονέμοντας μεταξύ άλλων βραβεία σε μαθητές,

που κατάφεραν να διαβάσουν τα περισσότερα βιβλία, αρνούμενος να πάρει τη σύνταξή του παρά τα 78 του χρόνια, ο Παναγιώτης Παρνασσάς συνεχίζει να χαίρεται τη ζωή και τις ομορφιές της πλάι στην άξια Πειραιώτισσα σύντροφό του Αγγελική Δαμήλου. Με το χαμόγελο, όπως πάντα στα χείλη, και το βλέμμα ανήσυχο και θαλερό, στραμμένο στο Αμπελόφυτο, στο παλάτι του Νέστορα και στο απέραντο γαλάζιο της Μεσογείου.